

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Davida Hipšra a soudců Tomáše Foltase a Lenky Krupičkové v právní věci navrhovatele: **Ing. J. H.**, proti odpůrci: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, v řízení o námitce podjatosti vznesené navrhovatelem ve věci vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 16 Af 5/2022,

t a k t o :

Soudci Krajského soudu v Ústí nad Labem určení rozvrhem práce k rozhodování **n e j s o u** vyloučení z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 16 Af 5/2022.

O d ů v o d ň ě n í :

[1] Navrhovatel podal dne 29. 12. 2021 žalobu na vyslovení nicotnosti nebo zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 10. 2021, č. j. 38795/21/5100-31462-804325 ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem. V návaznosti na přípis soudu ze dne 26. 10. 2023, č. j. 16 Af 5/2022-151 vznesl dne 3. 11. 2023 námitku podjatosti *proti všem soudcům zdejšího soudu v jeho aktuálním obsazení* a požadoval přikázání věci jinému soudu. Námitku podjatosti odůvodnil tím, že *opět* reálně hrozí, že jimi bude pokračováno v dalším pokořování nezávislého, nestranného, odborného a spravedlivého rozhodování soudů.

[2] Soudci senátů 15, 16 a 141 Krajského soudu v Ústí nad Labem (tj. soudci senátů, kterým věc s ohledem na rozvrh práce napadla nebo kteří by v případě vyloučení svých kolegů věc s ohledem na své zařazení mohli rozhodovat) k námitce shodně uvedli, že se necítí být podjatí, neboť nemají žádný osobní vztah k projednávané věci, ani účastníkům řízení, potažmo k osobám za ně jednajícím. Uplatněnou námitku podjatosti považují za neodůvodněnou a nedůvodnou. Mgr. L. V., soudce Krajského soudu v Ústí nad Labem k námitce podjatosti taktéž uvedl, že necítí být podjatý, neboť v konkrétním případě nemá žádný osobní vztah k projednávané věci, ani účastníkům řízení, potažmo k osobám za ně jednajícím.

[3] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že námitka podjatosti není důvodná.

[4] Garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce, patří mezi integrální součásti práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv

a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Neutrannost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky). Neutrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům). Pouze takto úzce pojímaná kategorie neutrannosti soudce by však v praxi stěží našla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii neutrannosti je proto třeba vnímat širě, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se neutrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšmu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezaujatý vztah. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též nález Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04).

[5] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci *vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se ze zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

[6] Součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a neutranný soudce. Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný.

[7] Soudce lze tedy z projednávání a rozhodnutí přidělené věci vyloučit jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě (srov. usnesení NSS ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16). Zákon v § 8 výslovně stanoví, že takovým důvodem nemůže být okolnost, která spočívá v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[8] Z obsahu kusé námitky je patrné, že navrhovatel spatřuje důvod podjatosti soudců výhradně v jejich dřívější rozhodovací činnosti, což však důvodem podjatosti soudců samo o sobě být nemůže (viz výše citovaný § 8 odst. 1 věta třetí s. ř. s.; srov. též např. usnesení ze dne 18. 6. 2003, č. j. Nao 25/2003–47, č. 283/2004 Sb. NSS). Konkrétní důvod namítané podjatosti navrhovatel neuvádí. Soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka řízení o nespravedlivosti, neodbornosti či nesprávnosti vedení řízení. Zpochybňovat postup soudu jistě lze, k tomu však slouží opravné prostředky, jsou-li přípustné, nikoliv námitka podjatosti.

pokračování

[9] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné jiné důvody, které by podjatosti soudců nasvědčovaly, rozhodl, že soudci Krajského soudu v Ústí nad Labem nejsou vyloučeni z projednání a rozhodnutí věci vedené Krajským soudem v Ústí nad Labem pod sp. zn. 16 Af 5/2022.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. ledna 2024

David Hipšr
předseda senátu